

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Lucie Čtveráková

**Postavení židovského obyvatelstva v USA a
jeho přijímání americkou společností
v 1. polovině 20. století**

Bakalářská práce

Praha 2015

Autor práce: **Lucie Čtveráková**

Vedoucí práce: **Mgr. Petr Anděl, Ph.D.**

Rok obhajoby: 2015

Bibliografický záznam

ČTVERÁKOVÁ, Lucie. *Postavení židovského obyvatelstva v USA a jeho přijímání americkou společností v 1. polovině 20. století*. Praha, 2015. 40 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Petr Anděl, Ph.D.

Abstrakt

Tato bakalářská práce s názvem „Postavení židovského obyvatelstva v USA a jeho přijímání americkou společností v 1. polovině 20. století“ se zabývá politickými a společenskými aspekty přítomnosti židovského obyvatelstva v USA. Práce se odvíjí od masové imigrace především východoevropských židů na počátku 20. století. Podstatou práce je analýza vývoje americké společnosti i samotné židovské komunity, která se musela vyrovnávat s novým prostředím. Přijímání židovské menšiny v USA odráží nejen americkou domácí politiku, ale také patriotismus amerického obyvatelstva. Klíčovou problematiku práce tvoří růst antisemitských nálad, které vznikaly především v důsledku sociálních a ekonomických nejistot. Cílem práce je zhodnocení, nakolik se židé v USA asimilovali a jak se změnila jejich role ve společnosti především v souvislosti s hospodářskou krizí a druhou světovou válkou.

Abstract

This bachelor thesis called „The status of the Jews in the USA and their reception by US society in the first half of the 20th century“ deals with political and social aspects of jewish presence in the USA. The thesis unfolds from the mass immigration primarily of the East European Jews at the beginning of the 20th century. The core issue of this work is to analyze the development of the american society and the jewish community, which has been dealing with the new environment. The reception of jewish minority in the USA reflects the american domestic policy as well as the patriotism of american citizens. The key issue of the thesis is the increase of anti-Semitic atmosphere, which arise especially due to social and economic uncertainties. The aim of the thesis is to

evaluate how assimilated have the Jews in the USA become and how have changed their role in society due to the Great Depression and the World War II.

Klíčová slova

Židé, USA, asimilace, antisemitismus, imigrace, judaismus, americká společnost

Keywords

Jews, USA, Assimilation, Anti-Semitism, Immigration, Judaism, US Society

Rozsah práce: 54 922 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 14.5.2015

Lucie Čtveráková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu své práce Mgr. Petru Andělovi, Ph.D. za cenné rady a připomínky. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za podporu během celého mého studia.

PROJEKT BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno:

Lucie Čtveráková

E-mail:

ctverakovaL@seznam.cz

Semestr:

4.

Akademický rok:

2013/2014

Název práce:

Imigrace židovského obyvatelstva do USA a jeho přijetí americkou společností v 1. polovině 20. století

Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok):

Letní semestr 2015

Vedoucí bakalářského semináře:

PhDr. Mgr. Vít Smetana, Ph.D.

Vedoucí práce (není povinné):

Mgr. Petr Anděl, Ph.D.

Zdůvodnění výběru tématu práce (5 řádek):

Židovská tematika v prostoru Spojených států amerických je zajímavou reflexí americké vnitřní politiky a vývoje americké společnosti jako samotného národa, který se snažil odlišit od evropského modelu. Židovský element v USA pomohl definovat také kulturní život, a ovlivňoval tak formování americké společnosti. Na příkladu přístupu k židovské menšině je tak možné pozorovat vývoj USA v 1. polovině 20. století.

Předpokládaný cíl (5 řádek):

Cílem práce je zformulovat zásadní politické a společenské dopady imigrace židů do USA. Důraz bude kladen na imigrační zákony a jejich vliv na počet židovských imigrantů. Úkolem práce bude také reflexe americké domácí politiky, a jakým způsobem tato politika ovlivňovala vnímání židovských přistěhovalců občany USA. Klíčovou částí zkoumání bude reakce protižidovsky naladěných jedinců či skupin na německou antisemitskou politiku.

Základní charakteristika tématu (10 řádek):

Přijetí židovské menšiny v USA odráží nejen americkou domácí politiku, ale také patriotismus amerického obyvatelstva. Jistou inspirací pro vnímání problematiky židovské otázky v USA byly také politiky evropských zemí vůči židům. Stejně tak nárůst antisemitismu v některých amerických spolicích vycházel z antisemitské ideologie v Evropě. Antisemitismus nicméně souvisel především s hospodářskou krizí, která vyostřila xenofobii v americké společnosti. Ke zmírnění antisemitismu došlo v reakci na antisemitskou ideologii nacistického Německa. Během 2. světové války docházelo k přijímání židovského obyvatelstva bez ohledu na imigrační kvóty stanovené ve 20. letech. Příčinou zmírňování antisemitismu v americké společnosti se stala jak politická nekorektnost antisemitských výroků, které přestaly být tolerované, tak sympatie k židovstvu, které trpělo během války.

Předpokládaná struktura práce (10 řádek):

Práce se bude nejprve zabývat postavením židovské menšiny, která se v USA usadila již v 19. století. V další části budou zkoumány příčiny růstu množství židovských imigrantů po 1. světové válce a proces asimilace, kterým tyto přistěhovalci procházeli. Práce se také zaměří na kulturní přínos židovské imigrace americké veřejnosti.

Následně bude zhodnocena proměna složení imigrantů v důsledku antisemitské politiky Německa, a také změna postoje americké veřejnosti k židovské menšině v souvislosti s druhou světovou válkou. V závěru práce bude zhodnoceno, jakým způsobem americká vnitřní politika, ale také obě světové války proměnily pohled na židovskou menšinu, a jak se samotní židé přizpůsobovali americkým standardům. Zhodnoceno bude také úsilí amerických politiků o vytvoření židovského státu, a v jaké míře měly Spojené státy americké reálně podíl na vzniku Izraele.

Základní literatura (10 nejdůležitějších titulů):

- Arthur Hertzberg, *The Jews in America : four centuries of an uneasy encounter : a history* (New York: Simon & Schuster, 1989).
- Hasia R. Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000* (Berkeley: University of California Press, 2004).
- William R. Glass, „Fundamentalism's Prophetic Vision of the Jews: the 1930s,“ *Jewish Social Studies* 47, No. 1 (1985).
- Max Meenes, „American Jews and Anti-Semitism“, *The Journal of Negro Education* 10, č. 3 (1941).
- Jonathan D. Sarna, *Religion and state in the American Jewish experience* (Notre Dame, Ind.: University of Notre Dame Press, 1997).
- Naomi W. Cohen, *Jews in Christian America: the pursuit of religious equality* (New York: Oxford University Press, 1992).
- Marc Lee Raphael, *Judaism in America* (New York: Columbia University Press, 2005).
- Daniel Greene, *The Jewish origins of cultural pluralism the Menorah Association and American diversity* (Bloomington: Indiana University Press, 2001).
- Hasia R. Diner, *We remember with reverence and love : American Jews and the myth of silence after the Holocaust, 1945-1962* (New York: New York University Press, 2009).
- Seymour Martin Lipset, *Jews and the new American scene* (Cambridge; London: Harvard University Press, 1995).

Podpis studenta a datum

Schváleno	Datum	Podpis
Vedoucí bakalářského semináře		
Garant oboru		

Obsah

ÚVOD	2
1 ROZVOJ ŽIDOVSKÉ KOMUNITY V USA OD POČÁTKU 20. STOLETÍ DO KONCE PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY	5
1.1. IMIGRACE ŽIDOVSKÉHO OBYVATELSTVA ZE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY	5
1.2. ORGANIZACE ŽIDOVSKÉHO ŽIVOTA A VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
1.3. ŽIDOVSKÉ KOMUNITY A POLITICKÉ PREFERENCE ŽIDŮ	8
1.4. PŘIJETÍ ŽIDŮ AMERICKOU SPOLEČNOSTÍ.....	9
1.5. AKTIVITA ŽIDŮ BĚHEM PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY	10
2 EMANCIPACE ŽIDŮ VE DVACÁTÝCH LETECH A DOPADY HOSPODÁŘSKÉ KRIZE	13
2.1 PROMĚNA ŽIDOVSKÉ KOMUNITY PO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE.....	13
2.2 IMIGRAČNÍ ZÁKON Z ROKU 1921.....	13
2.3 PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI A VZDĚLÁVÁNÍ ŽIDŮ.....	15
2.4 RŮST ANTISEMITISMU	16
2.5 VLIV HOSPODÁŘSKÉ KRIZE NA ŽIDOVSKOU KOMUNITU.	17
2.6 DOPADY NOVÉHO ÚDĚLU NA ŽIVOTNÍ STYL ŽIDŮ	19
3 DRUHÁ POLOVINA TŘICÁTÝCH LET A DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA	21
3.1 IMIGRAČNÍ POLITIKA PO ROCE 1933.....	22
3.2 ROZŠIŘOVÁNÍ NACISTICKÉ IDEOLOGIE V USA A PROTIŽIDOVSKÉ AKCE.....	24
3.3 VNÍMÁNÍ ŽIDŮ AMERICKOU SPOLEČNOSTÍ.....	26
ZÁVĚR	28
SUMMARY	29
POUŽITÁ LITERATURA	30

Úvod

Ve své bakalářské práci se budu zabývat židovskou komunitou v USA v první polovině 20. století. Toto období je pro židy v celosvětovém měřítku klíčové vzhledem k historickým událostem, které židy nutily revidovat své postoje jak uvnitř své komunity, tak i ve vztahu k okolní společnosti. K tématu mě přivedla má dřívější seminární práce o židech v Evropě. Spojené státy představují nový kontext, ve kterém židé nebyli zakořeněni a budovali zde své životy mimo známé prostředí. Ve své práci se zaměřím na východoevropské židy, kteří do Spojených států přicházeli především na počátku 20. století. Tito židé byli relativně ortodoxní v poměru k německým židům, kteří do Spojených států imigrovali v menším počtu v předchozích staletích. Výrazná odlišnost kultury, tradic i smýšlení východoevropských židů se střetávala s americkými hodnotami. Tato práce se tedy nebude zabývat jen životem židů ve Spojených státech, ale hlavně tím, jak se měnily názory na židovskou komunitu. Prostřednictvím přístupu k židům se pokusím ukázat, jak se měnila americká společnost, a jak tím byla ovlivněna americká židovská komunita.

Tato práce je zaměřená na židovství z hlediska náboženské příslušnosti, nikoliv z národnostního aspektu. Tradice židovského náboženství byly totiž tím hlavním faktorem vytvářejícím odlišnost židů od křesťanské tradice Spojených států amerických. Příslušnost k židovské národnosti navíc nehrála v protižidovské propagandě roli. Antisemitismus vycházel z povrchních odlišností a nezabýval se komplexním rozbořem židovské komunity.

Vzhledem k časově rozsáhlému období se pokusím vybrat nejzásadnější události, které měly vliv na postavení židů v americké společnosti. Ve své práci se chci zaměřit na společenské fenomény vycházející z relevantních historických událostí.

Cílem práce je zodpovědět, jak příchod východoevropských židovských imigrantů ovlivnil americkou společnost a naopak, jak americké prostředí změnilo či ovlivnilo židovské hodnoty. Skrze tuto otázku se pokusím ukázat, jak se samotní Američané vyrovnávali s židovskou menšinou na svém území s ohledem na klíčové historické události první poloviny 20. století.

Pro svou práci jsem zvolila dvě obecné hypotézy. Podstatou první hypotézy je myšlenka, že židovský odkaz měl na americkou politickou i společenskou scénu zásadní dopad a ovlivnil i některé americké hodnoty a stanoviska. Druhá hypotéza předpokládá, že prostředí Spojených států zásadně formovalo židovskou komunitu a její budoucnost. Výsledkem tohoto působení pak byla asimilace a amerikanizace židů. Obě hypotézy

mohou mít ve výsledku svůj díl pravdy, přesto bych se v závěru ráda přiklonila k jedné z hypotéz.

Cílem práce je analýza proměny židovské komunity na základě popisu a zhodnocení historických událostí. Důraz kladu na deskriptivní stránku, skrz kterou se nejpřesněji ukáže vývoj postojů jak židů, tak Spojených států amerických. Na základě popisu konkrétních událostí se pokusím vyvodit důsledky v širším měřítku, nejen podle dobové aktuálnosti a významu.

V textu budu čerpat z literatury především židovských autorů, kteří o téma přirozeně projevují větší zájem. Jednou z hlavních publikací, ze které vycházím, je dílo Arthura Hertzberga *The Jews in America: Four Centuries of an Uneasy Encounter: A History*¹. Arthur Hertzberg je nejen uznávaným historikem, ale především význačným rabínem, který publikoval díla především na téma židů v USA, ale zabýval se také vývojem sionismu. V díle, ze kterého pro tuto práci čerpám, se Hertzberg zaměřuje na narativní popis událostí týkajících se historie židů v USA od počátku 17. století do konce 20. století. Autor se snaží o neutrální popis, který obohacuje spíše obecně sdílenými názory. Navzdory židovskému původu je Hertzberg objektivní ve výběru relevantních skutečností pro popis událostí a názorově se neangažuje ani ve prospěch židů ani americké strany.

Dalším stěžejním dílem pro tuto práci je kniha *The Jews of the United States, 1654 to 2000*² od americké profesorky a historičky Hasii R. Diner. V tomto díle se autorka zaměřuje na chronologický popis událostí týkajících se židovské komunity. Diner se zabývá také společenskými aspekty židovského života a přináší tak vhled do praktické roviny historie židů v USA.

Zejména pro období třicátých let budu čerpat z publikace *Jews and the New American Scene*.³ Autory jsou americký sociolog a historik Seymour Martin Lipset a respektovaný židovský intelektuál Earl Raab. Kniha klade důraz především na sociální dopady historických událostí. Vzhledem k tomu, že se americká společnost na počátku třicátých let vyrovnávala s důsledky hospodářské krize, je toto pojetí pro tuto práci velmi přínosné, jelikož odhaluje reálné příčiny rostoucího antisemitismu.

¹ Arthur Hertzberg, *The Jews in America: Four Centuries of an Uneasy Encounter : A History* (New York : Simon & Schuster, 1989).

² Hasia R. Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000* (Berkeley: University of California Press, 2004).

³ Seymour Martin Lipset and Earl Raab, *Jews and the New American Scene* (Cambridge: Harvard University Press, 1995).

Pro období druhé světové války a poválečný vývoj je přínosnou kniha *The Jew in America Since World War II*⁴ od Hugh H. Smythe a Jerryho J. Pinea. Hugh H. Smythe byl americkým sociologem a diplomatem, jehož hlavním oborem zájmu byla především Afrika a Blízký východ. Dílo se zabývá dopadem událostí druhé světové války na způsob života židů, ale také na změnu pohledu americké veřejnosti na židovskou komunitu. Autoři se zaměřují na praktickou stránku dějin. V díle ale chybí pohled na obecnou politiku USA vůči židům, což omezuje obsah na narativní popis života židů.

Práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. První kapitola zhodnotí postavení židů na počátku 20. století s ohledem na masivní imigraci východoevropských židů z Evropy v důsledku jak persekucí, tak touhy po lepším životě v novém prostředí. Závěr první kapitoly je časově totožný s koncem první světové války, kdy se naplno projeví židovské politické ambice. V druhé kapitole vyberu důležité události dvacátých let do přibližně poloviny let třicátých, kdy v USA doznávaly hlavní důsledky hospodářské krize, zatímco v Evropě sílila antisemitská propaganda nepřímo ovlivňující i americký prostor. Třetí kapitola bude analýzou vývoje vztahu k židům před druhou světovou válkou a po ní. V závěru zhodnotím posun v politice vůči židům, který za vybrané časové období nastal, a pokusím se potvrdit jednu z předem stanovených hypotéz.

⁴ Hugh H. Smythe, Jerry J. Pine, „The Jew in America Since World War II,“ *Phylon* 16, č. 1 (1955), <http://www.jstor.org>.

1 Rozvoj židovské komunity v USA od počátku 20. století do konce první světové války

1.1. Imigrace židovského obyvatelstva ze střední a východní Evropy

Židovská komunita ve Spojených státech amerických byla na přelomu 19. a 20. století tvořena převážně imigranty z Německa. Pojem „němečtí židé“ se ale vzhledem k rychle postupující asimilaci začal během 19. století vytrácet. Jako noví zástupci judaismu začali být vnímáni židé přicházející ze střední a východní Evropy.⁵ Jejich imigrace byla převážně důsledkem persekucí v Evropě. Židé, kteří nechtěli nuceně konvertovat ke křesťanství, proto volili imigraci, především do USA, které hlásaly politiku otevřených dveří a slibovaly jiný, více demokratický přístup k odlišným myšlenkovým proudům a vyznáním. Tato strategie ale nebyla ztělesněním tolerance, jak poznamenává americká historička Hasia Diner:

*„Do začátku 20. století pochopili [američtí židé], že ostatní Američané přijali rasovější definici občanství předpokládající, že někteří imigranti, židé mezi nimi, se nikdy nestanou 'pravými' Američany.“*⁶

Persekuce ale nebyly jediným důvodem pro emigraci. Pogromy na židy ve východní Evropě spíše urychlily jejich ochotu ke změně. Příčin pro emigraci bylo několik, od líbivého obrazu Ameriky, po revoluci v dopravě, hledání politické svobody a ekonomické aspirace jedinců.⁷

Nově přichodzí židé ale v USA narazili na odpor již asimilovaných židů, kteří měli většinou dobré nebo alespoň stabilní postavení odpovídající jejich profesi malých obchodníků či pracovníků v textilním průmyslu. Židé přicházející z východní Evropy se zdržovali v židovských komunitách, které dodržovaly židovské tradice a rituály, čímž zdůrazňovaly svou odlišnost od zbytku americké společnosti. Němečtí židé se oprávněně obávali, že představa židovství bude primárně spojena s touto novou

⁵ Seymour Martin Lipset and Earl Raab, *Jews and the New American Scene* (Cambridge: Harvard University Press, 1995), 47.

⁶ Hasia R. Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000* (Berkeley: University of California Press, 2004), 187. (vlastní překlad)

„By the beginning of the twentieth century, they [american jews] understood that other Americans had embraced a more racialized definition of citizenship, one assuming that some immigrants, Jews among them, would never be transformed into “real” Americans.“

⁷ Marc Lee Raphael, *Judaism in America* (New York: Columbia University Press, 2003), 51.

ortodoxní skupinou židů, která byla vnímána jako méně civilizovaná. Ač toto označení nebylo myšleno nijak hanlivě, vystihovalo fakt, že americká společnost se svojí kulturou byla poměrně pokroková a zasažená novými myšlenkami a směry. Ortodoxní židé tak se svými tradicemi působili nevypěle a zaostale, což kolidovalo s představou americké společnosti o nutnosti vývoje.

Židovská integrita se střetávala s nepochopením ze strany Američanů, kteří jako základní princip pro rozvoj a demokracii viděli zdůrazňování individuality. Tento postoj prosazovali i někteří židé. Příkladem může být vyjádření židovského pedagoga žijícího v USA Samsona Benderlyho:

„To, co chceme v této zemi, nejsou židé, kteří si úspěšně zachovávají svoje židovství v několika velkých ghettech, ale muže a ženy, kteří vyrostli ve svobodě a umí se uplatnit kdekoliv. Provinční systém vzdělávání mezi židy by byl pro tyto naděje osudový.“⁸

S tímto výrokem se ale většina židovské společnosti neztotožnila. Židé imigrující do Spojených států se chtěli stát respektovanou součástí společnosti, která ač nemá své kořeny v americké historii, bude vnímána jako americká. Židé se bránili tomu, aby je židovské vyznání vylučovalo z americké kultury. Z tohoto důvodu se ohrazovali proti zdůrazňování židovského původu. Dokladem toho je případ z roku 1907, kdy vůdci portlandských židů upozornili vydavatele deníku Oregonian, že přidávání termínu „žid“ u zatčených osob je nežádoucí. Stejně tak vyjádření policejního komisaře v New Yorku z roku 1908 o rostoucí židovské kriminalitě vyvolalo u židů nesouhlasné reakce na upozorňování na židovské vyznání.⁹

Předpoklady ke zdůrazňování židovství poskytly imigrační zákony z let 1903 a 1907, které zaznamenávaly příliv imigrantů podle národnosti a rasy. Klasifikace židů jakožto náboženské skupiny americkým židům vadila. V roce 1909 American Jewish Committee¹⁰ podal stížnost v případě židovského imigranta z Ruska, který se ohradil proti zařazování do židovské náboženské skupiny. Výbor se odvolával na První dodatek americké ústavy pojednávající o svobodě vyznání. Tento případ se nakonec k soudu nedostal a klasifikace židovských imigrantů zůstala stejná až do 30. let.¹¹

⁸ Citováno dle: Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 146. (vlastní překlad)

„What we want in this country is not Jews who can successfully keep up their Jewishness in a few large ghettos, but men and women who have grown up in freedom and can assert themselves wherever they are. A parochial system of education among the Jews would be fatal to such hopes.“

⁹ Ibid., 94.

¹⁰ Americký židovský výbor (vlastní překlad).

¹¹ Naomi W. Cohen, *Jews in Christian America : the Pursuit of Religious Equality* (New York: Oxford

1.2. Organizace židovského života a vzdělávání

Způsob života amerických židů lze pozorovat na organizacích, které v USA na počátku 20. století zakládali. Ať už se jednalo o organizaci volného času zaměřenou na vzdělávání židů či o instituce zastupující židovské zájmy, je zřejmé, že úmyslem bylo vybudovat novou židovskou společnost, která by si ponechala své tradice, ale zároveň udržela krok s rychle se rozvíjející americkou kulturou.

Škála židovských organizací se pohybovala od zdánlivě bezvýznamných, jako byl letní kemp pro židovské chlapce, a později i dívky založený v roce 1901,¹² až po organizaci jako American Jewish Committee založenou v roce 1906, jejíž význam se plně projevil až během první světové války, kdy byl tento výbor hlavním organizátorem pomoci evropským židovským uprchlíkům.¹³ Již v roce 1843 byla založena organizace B'nai B'rith,¹⁴ která měla pomáhat německým židovským imigrantům začlenit se do americké společnosti, ale zároveň si udržet židovské tradice.¹⁵

Ve snaze bojovat proti antisemitismu vznikla v roce 1913 Anti-Defamation League,¹⁶ jejímž cílem byl boj s antisemitismem a předsudky, a šíření „správných“ aspektů židovské kultury a dědictví.¹⁷

Židovské spolky a organizace měly především pomoci židům ulehčit život v americké společnosti. Příkladem je založení Industrial Removal Office¹⁸ v roce 1901, který měl sloužit jako zaměstnávající kancelář.¹⁹

Poměrně vyvinutou organizací byla National Council of Jewish Women²⁰ založená v roce 1893 v Chicagu. Tato ženská organizace se na počátku 20. století zaměřovala především na sebevzdělávání. Její snahou bylo zařadit židovské ženy do americké společnosti. Sekundárním okruhem zájmu pak byla pomoc židovským imigrantům.²¹

University Press, 1992), 97-98.

¹² Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 137.

¹³ Cohen, *Jews in Christian America : the Pursuit of Religious Equality*, 99.

¹⁴ Synové smlouvy (vlastní překlad).

¹⁵ Bernard Postal, „B'nai B'rith: A Century of Service,“ *American Jewish Year Book 45* (1943 – 1944): 97, <http://www.jstor.org>.

¹⁶ Liga proti pomluvám (vlastní překlad).

¹⁷ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 191-192.

¹⁸ Úřad pro propouštění v průmyslu (vlastní překlad).

¹⁹ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 186.

²⁰ Národní rada pro židovské ženy (vlastní překlad).

²¹ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 192.

Vytvoření ženské organizace svědčí o tom, že i navzdory snaze zachovat židovské tradice se objevovaly proudy usilující o sblížení s americkou ideou pokroku. Tyto proudy stále více sílily s dospívající druhou generací východoevropských imigrantů, která již méně stavěla na první místo svůj židovský původ a byla více individualistická. Společným rysem imigrujících východoevropských židů byla relativní radikalita a akčnost, což vedlo k větší míře politického zastoupení oproti úrovni politického zapojení německých židů.²²

Množství a rozsah podobných organizací dokládají dobře promyšlenou strukturu židovského života, která byla ve své době rozhodně nejlépe rozvrženou v porovnání s jinými menšinami v USA. Dle mého názoru byla i více funkční než snahy americké vlády o spravování veřejného života rodilých Američanů.

Snaha židů o zachování tradičních hodnot nijak neodporovala tendenci získat výhody z poměrně liberálního a demokratického amerického uspořádání. Židé chtěli využít možnosti přístupu ke vzdělání představující cestu k získání dobré pracovní pozice. Zajímali se především o farmacii, právnictví, stomatologii a učitelství. Z průzkumu z roku 1908 vyplývá, že židé v 77 institucích vyššího vzdělávání tvořili více než 8 % z celkového počtu studentů, ačkoliv židé činili méně než 2 % populace.²³

1.3. Židovské komunity a politické preference židů

Podle obecných statistik imigrace přišlo do USA mezi lety 1820 a 1920 na 45 milionů evropských imigrantů, z nichž židé tvořili 3 miliony. Hlavní židovská imigrační vlna přicházela na východní pobřeží. Přestože židé žili v téměř každém ze 48 států USA, největší židovská komunita představující asi 45 % všech amerických židů se vytvořila do začátku dvacátých let 20. století v New Yorku.²⁴

Další velké židovské komunity se nacházely hlavně v Chicagu, Philadelphii, Bostonu, Clevelandu, Los Angeles, St. Louis či San Franciscu. Židé se uchylovali spíše do velkých měst, kde mohli udržovat svou víru a tradice v početném okruhu osob stejného vyznání. Drobnější židovské komunity se ale nacházely i v menších městech po celých Spojených státech.²⁵

²² Lipset, Raab, *Jews and the New American Scene*, 142.

²³ Ibid., 22.

²⁴ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 112 a 115.

²⁵ Ibid., 112.

Míra začlenění židů do americké společnosti byla poměrně vysoká. Budovali své politické i volnočasové organizace, které nepřímo potvrzovaly americkou ideu demokracie dostupné pro všechny. Židé se ale nezapojovali do veřejného života jen prostřednictvím vlastních organizací. Již na začátku 20. století projeví svůj zájem o americkou politiku. V té době byly jejich preference mezi republikánskou a demokratickou stranou poměrně vyvážené. Až ke konci dvacátých let se začali židé jasně identifikovat s liberálním křídlem demokratické strany.²⁶ Přesto ale mezi lety 1900-1928 volili židé více republikány než demokraty.²⁷ Důvodem ke změně preferencí ve prospěch demokratické strany se zdá být pouze otázka vývoje. Po příchodu do USA se konzervativním židům jako jistější volba mohla zdát republikánská strana představující stabilitu. S postupem času ale mladší generace židovských imigrantů měla ambice prosadit se v americké společnosti, čemuž více odpovídal program demokratické strany. Židé navíc vzhledem ke způsobu svého života v komunitách, v nichž jsou na sobě lidé navzájem do jisté míry závislí, tíhli k myšlence sociální spravedlnosti. Tato myšlenka byla blízká idejím demokratů, což představovalo další důvod, proč se židé začali k této straně přiklánět.

1.4. Přijetí židů americkou společností

Imigrační vlny do Spojených států amerických nebyly na počátku 20. století většinou vnímány negativně. Americká společnost je viděla jako přirozenou reakci na myšlenku svobody, kterou se zaštiťovala. Vůči imigrantům nevznikaly výraznější xenofobní reakce a židé se tak v tomto období nemuseli potýkat s antisemitismem. Imigranti byli vnímáni spíše jako chudší jedinci přicházející ze zaostalých oblastí, kterým USA nabízejí pokrok a relativní rovnost.²⁸ V USA dokonce mezi občanskou válkou a první světovou válkou proběhlo mnoho protestů proti protižidovským politikám a pogromům v carském Rusku.²⁹

²⁶ Ibid., 158-159.

²⁷ Lawrence H. Fuchs, „American Jews and the Presidential Vote,“ *The American Political Science Review* 49, č. 2 (1955), <http://www.jstor.org>.

²⁸ Lipset, Raab, *Jews and the New American Scene*, 19.

²⁹ Ibid., 143.

Vliv židů na americkou politiku byl nesporný. Zásluhou veřejné kampaně American Jewish Committee zrušila v roce 1911 Taftova administrativa smlouvu o obchodu s Ruskem, které provádělo nejrozsáhlejší pogromy na židy.³⁰

Období do první světové války tak pro imigrující židy představovalo relativně klidnou etapu, během níž se museli potýkat především s jinými tradicemi a zvyknout si na nový způsob myšlení. Individualismus americké společnosti byl v kontrastu s myšlenkou kolektivní zodpovědnosti zakořeněnou v židovském způsobu myšlení. Židé si paradoxně získávali sympatie také díky obavě Američanů ze „žlutého nebezpečí“ rostoucího po vítězství Japonska ve válce s Ruskem v roce 1905.³¹ Židé se oproti Japoncům jeví jako relativně přijatelný typ imigrantů.

Vyrovnaní se s odlišným přístupem k životu znamenalo pro židy začleňování do amerického společenství. Tato myšlenková změna ale přišla až s generací potomků východoevropských imigrantů. Až poté, co se začali židé přizpůsobovat životnímu stylu Američanů, se objevovaly konflikty, jelikož židé již nebyli vnímáni jako zaostalá skupina imigrantů, ale začali představovat reálnou konkurenci.

1.5. Aktivita židů během první světové války

V období první světové války byla hlavní náplní práce amerického židovstva pomoc jejich evropským protějškům. Jednalo se především o zasílání finanční pomoci evropským židům a pomoc těm, kteří se rozhodli emigrovat. Tato pomoc přetrvala i po skončení války.³² Do roku 1918 přispěli američtí židé téměř 20 milionů dolarů na pomoc židům v Evropě. Po skončení války se jim podařilo získat dalších 27 milionů dolarů na stejné účely od americké vlády a různých agentur.³³ Tato v podstatě humanitární činnost ale Američanům potvrdila, že židé jsou stále vyčnívající skupinou, jež upřednostňuje svou náboženskou příslušnost na úkor asimilace ve společnosti, která je vřele přivítala a poskytla jim rozsáhlé možnosti. Důvodů pro rostoucí antisemitismus bylo jistě více, nicméně se domnívám, že toto byl jeden z těch hlavních.

Činnost amerických židů se ale během války zaměřila také na plánování vize samostatného židovského státu. V roce 1917 židé požádali amerického prezidenta

³⁰ Cohen, *Jews in Christian America : The Pursuit of Religious Equality*, 98.

³¹ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 179.

³² Ibid., 137.

³³ Ibid., 180.

Woodrowa Wilsona, aby podpořil Balfourovu deklaraci.³⁴ Wilson této žádosti nepřímo vyhověl svým prohlášením z ledna roku 1918 o právu na sebeurčení.

Poměrně privilegované postavení amerického židovstva dokládá i jeho zastoupení při jednáních ve Versailles na konci první světové války. Tato delegace měla poskytnout svůj úhel pohledu na poválečné uspořádání a dostala tak znovu možnost vyjádřit požadavek na zřízení židovského státu na území Palestiny. Výsledkem jednání a nepochybným vítězstvím pro židovskou delegaci bylo zajištění práv pro židy a ostatní menšiny ve střední Evropě.³⁵

Ve Spojených státech amerických došlo ke konci války k výraznému pokroku v politickém životě amerického židovstva. Po sérii jednání mezi American Jewish Committee a nově zformovanou organizací Jewish Congress Organization Committee³⁶ byl zformován American Jewish Congress.³⁷ Tento kongres uspořádal v USA v červnu 1917 volby za účelem zvolení vhodné židovské politické reprezentace. Kongres poprvé jednal 15. prosince 1918. Původně měl zasedat pouze do doby, než se vyřeší problémy spojené s válkou. Byli to právě zástupci z řad American Jewish Congress, kdo se účastnili mírových jednání v Paříži. Díky politickým úspěchům a poměrně prestižnímu postavení v americké společnosti byla koncepce kongresu jakožto ochránce židovských zájmů zachována i po dořešení otázek poválečného uspořádání a práv židů, a funguje dodnes.³⁸

Postavení amerického židovstva se po skončení první světové války změnilo. Nebyli již chudou skupinou, která se musí pouze přizpůsobovat americkým zákonům, ale začali se sami zajímat o tvorbu těchto zákonů. Jejich politické ambice se staly jedním z důvodů rostoucího antisemitismu. Východoevropští emigranti totiž na začátku 20. století byli nemajetní a společensky se nacházeli na stejné úrovni jako například Afroameričané. To, že se jejich postavení začalo díky politické angažovanosti židovských organizací, ale i osobním ambicím jednotlivců výrazně zlepšovat vadilo především skupině obyvatel sdílející s židy alespoň na chvíli jejich nízké postavení ve společnosti. Mezi tyto skupiny patřili ostatní přistěhovalci a Afroameričané, a právě z těchto kruhů začal v USA vznikat antisemitismus na prvním místě.³⁹ O úspěšnosti

³⁴ Lipset, Raab, *Jews and the New American Scene*, 119.

³⁵ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 179.

³⁶ Výbor pro organizaci židovského kongresu (vlastní překlad).

³⁷ Americký židovský kongres (vlastní překlad).

³⁸ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 197.

³⁹ Lewis Z. Schlosser, Regine M. Talleyrand, Heather Z. Lyons, and Lisa M. Baker, „Racism, Antisemitism, and the Schism Between Blacks and Jews in the United States: A Pilot Intergroup

amerických židů v politické či právní sféře svědčí jmenování Louise Brandeise, který byl potomkem židovských přistěhovalců z Čech, do funkce soudce Nejvyššího soudu.⁴⁰

Ze strany americké střední a vyšší třídy nepanovala vůči židům na počátku 20. století nenávisť. Židé byli příkladem toho, jak úspěšná je americká idea demokracie a její naplnění v praxi. Židé dostali příležitost, kterou ve srovnání s dalšími přistěhovaleckými národy dokázali využít. Paradoxně ale židé, jakožto „neamerická“ komunita, nebyli vítáni ve velkém množství podniků a nemohli vykonávat některé profese. Pro židovské studenty platily na vysokých školách kvóty snižující dostupnost vzdělání.⁴¹

Odlišnost židovství je možné sledovat i na termínu „američtí židé“. Přestože se jedná spíše o sémantickou zajímavost, vyplývá z ní, že židovská příslušnost byla rozhodující informací, zatímco přívlastek americký je dodatkem pro odlišení. I když se jedná o ustálenou frázi, která nebyla nijak podrobně rozebírána a promyšlena, vypovídá tento slovní obrat o tom, jak židé vnímali sami sebe a jak je vnímala americká společnost. Přestože bylo židovství vnímáno jako náboženství, s příchodem do Spojených států se možnost pojmenování „židovští Američané“ neobjevovala a známe jej až z období posledních desítek let, což také svědčí o vývoji sebepojetí židů, ale i vnímání této skupiny nežidovskou částí americké společnosti.

Encounter Program,“ *Journal of Multicultural Counseling & Development* (2007), 116-117 <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/search/basic?sid=14f07e6b-c8f2-4d6a-9e36-815cb408bf61%40sessionmgr112&vid=31&hid=106>.

⁴⁰ Lipset, Raab, *Jews and the New American Scene*, 194.

⁴¹ Raphael, „*Judaism in America*,“ 53.

2 Emancipace židů ve dvacátých letech a dopady hospodářské krize

2.1 Proměna židovské komunity po první světové válce

První světová válka nepřímo spustila další vlnu imigrací do USA. Zatímco země na evropském kontinentu, kde probíhaly hlavní boje, byly hospodářsky a ekonomicky vyčerpané, a soustřeďovaly se hlavně na napravování válečných škod, ve Spojených státech bylo hospodářství na vzestupu. První světová válka měla za následek změnu starých hodnot a lidstvo se myšlenkově přesunulo do nové éry, ve které již feudální uspořádání nehrálo stejnou roli jako před válkou. I nižší vrstvy si začaly plánovat vlastní budoucnost, kterou mnohdy viděly v USA, jakožto zemi nabízející rovné příležitosti a hospodářský blahobyt. Emigrace z Evropy tak sílila a směřovala na prvním místě právě do USA.

Ve Spojených státech se ale již během války začaly objevovat názory, že imigrace židů, Slovanů a Italů vede k diverzifikaci americké společnosti, která by se měla snažit o zachování původního amerického charakteru společnosti. Argumentem pro omezování imigrace byla údajná nižší intelektuální a morální úroveň imigrantů.⁴² V otázce imigrace hrál významnou roli fakt, že židé v Evropě byli spojováni s bolševismem, což bylo jednou z příčin rozsáhlých masakrů této náboženské skupiny. Pokud by Spojené státy odmítaly židovské přistěhovalce, podílely by se nepřímo na důsledcích této represe. Americká strana se pod záštitou Joint Distribution Committee podílela na finanční pomoci především východoevropským židům trpícím perzekucemi.⁴³

2.2 Imigrační zákon z roku 1921

Židé spolu s dalšími zájemci o život v USA museli na počátku dvacátých let čelit omezování imigrace. V roce 1921 vypracoval Albert Johnson, předseda House of Immigration Committee⁴⁴ zprávu o velkém počtu židů přicházejících na Ellis Island.

⁴² Arthur Herztberg, *The Jews in America : Four Centuries of an Uneasy Encounter : A History* (New York : Simon & Schuster, 1989), 239.

⁴³ American Jewish Committee, „Joint Distribution Committee: Statement Showing Funds Apptopriated for the Relief of Jewish War Sufferers,“ *The American Jewish Year Book* 24 (1922/1923): 289.

⁴⁴ Sněmovna imigračního výboru (vlastní překlad).

Zpráva zároveň předpovídala další silnou vlnu imigrace z východní Evropy. Výsledkem této zprávy bylo jednání o omezení imigrace, která vyústila v imigrační zákon. Legislativa se zaměřila na stanovení kvót na 3 % pro každou národnostní skupinu nepocházející ze Spojených států, která byla v roce 1910 registrovaná na území USA. V květnu 1921 byl zákon podepsán americkým prezidentem Warrenem Hardingem.⁴⁵

Přístup k imigrační otázce již naznačuje, jakým směrem se ubírala politika Spojených států k přistěhovalcům. Zatímco z hlediska humanitních ideálů a demokracie oficiálně USA proti imigraci nic nenamítaly, s ohledem na politickou stabilitu byly imigrační zákony zcela pochopitelné. Nebyly zaměřené primárně vůči židům, ale obecně regulovaly imigraci na udržitelnou úroveň.

Přestože byl imigrační zákon logickou obranou Spojených států vůči nadměrnému příslunu imigrantů, ze strany východoevropských židů se objevovaly výhrady proti restrikcím a tito židé požadovali, aby do Spojených států mohli přijít perzekuovaní židé z východní Evropy v libovolném počtu. Většina německých židů naopak požadovala omezení imigrace.⁴⁶ Důvodem je pravděpodobně obava z nárůstu antisemitských nálad v případě neomezeného přílivu ortodoxních východoevropských židů, jejichž mentální a kulturní odlišnost by v převážně protestantském prostředí USA obzvláště vynikala.

Protiimigrační opatření z roku 1921 nebyla podle americké vlády dostatečná. Harry H. Laughlin, tajemník House of Immigration Committee, navrhl, aby byla zavedena opatření stanovující ještě nižší imigrační kvóty. Ty byly vypočítány z údajů z roku 1890, kdy byl počet cizinců v USA mnohem nižší. Nové kvóty určily množství volných míst pro imigranty jako 3 % každé národnostní skupiny žijící v USA právě v roce 1890. Pro židy to znamenalo, že z Polska jich bylo přijato pouze 6000, z Ruska přibližně 2000 a z Rumunska, odkud také přicházelo velké množství židovských imigrantů, bylo přijato 600 židů. Stanovená čísla kontrastovala s množstvím imigrantů, kteří se chtěli v USA usadit. Jen v roce 1924 na americký Ellis Island přijelo více jak 50 000 evropských židů.⁴⁷

⁴⁵ Hertzberg, *The Jews in America*, 239-240.

⁴⁶ *Ibid.*, 244.

⁴⁷ *Ibid.*, 246.

Obháječi nového imigračního zákona známého také pod názvem National Origins Act⁴⁸ argumentovali tím, že je povinností Spojených států kontrolovat kdo a v jakém množství do země přichází.⁴⁹ Jako důkaz, který měl snížení imigračních kvót ospravedlnit, sloužil inteligenční test. Do testování byly zapojeny různé skupiny obyvatel. Závěry dokazovaly, že nejhorsích výsledků dosáhli Poláci a Rusové, tedy národnosti, jejichž židovská populace emigrovala do USA v největším počtu. Inteligenční testy byly ale naprosto neobjektivní, jelikož vycházely ze znalosti anglického jazyka a jejich forma odpovídala standardům amerického vzdělávání. Zpřísnění imigračních kvót si získalo podporu u většiny americké veřejnosti. Nový imigrační zákon obdržel i většinovou podporu v americkém kongresu. Opozice vůči zákonu se nedokázala sjednotit na společném stanovisku, takže byl tento zákon roku 1924 prosazen.⁵⁰

2.3 Pracovní příležitosti a vzdělávání židů

Zapojení židů do pracovního procesu bylo ve Spojených státech na počátku dvacátých let značně omezeno. Zaměstnavatelé při výběru nových pracovníků upřednostňovali rodilé Američany. Zaměstnávání židovských lékařů, učitelů či inženýrů bylo výjimkou, ať už z důvodu kulturní odlišnosti či přirozené nedůvěry k cizímu elementu.⁵¹ K vyčlenění židů z uchazečů o zaměstnání docházelo již před pohovory, kdy zaměstnavatelé požadovali vyplnění dotazníku, v němž museli uchazeči vyplnit i své náboženské vyznání.⁵²

Kolem roku 1920 pracovaly přibližně 2/3 židů v úřednické sféře, zatímco 1/3 vykonávala dělnické profese. Navzdory všeobecnému přesvědčení o dominanci židů ve finančním sektoru byl jejich reálný podíl v této oblasti zanedbatelný. Banky totiž mohly být zakládány pouze na základě národní charty, kterou ale židé nemohli získat. Provozovatelé bank navíc při výběru zaměstnanců dávali přednost zaměstnávání

⁴⁸ Zákon o národnostním původu (vlastní překlad).

⁴⁹ Kristofer Allerfeldt, „'And We Got Here First': Albert Johnson, National Origins and Self-Interest in the Immigration Debate of the 1920s“, *Journal of Contemporary History* 45, č. 1 (2010): 7 a22, <http://www.jstor.org>.

⁵⁰ Hertzberg, *The Jews in America*, 243.

⁵¹ Raphael, *Judaism in America*, 53.

⁵² Max Meenes, „American Jews and Anti-Semitism“, *The Journal of Negro Education* 10, č. 3 (1941): 558, <http://www.jstor.org>.

amerických občanů. Židé s ekonomickým vzděláním se mohli ve větší míře realizovat pouze jako nezávislí agenti v pojišťovnictví.⁵³

Židé, kteří se snažili v USA prosadit, se většinou zabývali spekulováním na burzách či podnikáním v textilním průmyslu. Ten se stal pro americké židy dominantním sektorem, který se rychle rozrůstal až do vypuknutí hospodářské krize v roce 1929.⁵⁴ Židé toužili po uplatnění svého potenciálu a snažili se najít cestu, jak se prosadit. Přesto je ale americká společnost nedokázala bezpodmínečně přijmout a poskytnout jim příležitost k prokázání schopností.

K znevýhodňování židů docházelo již během procesu vzdělávání. Na počátku dvacátých let rostly především na elitních univerzitách protižidovské tendence. Zodpovědět otázku, proč byli židé tolik nenáviděni, není jednoduché, nicméně jedním z důvodů byla pravděpodobně závist. Židé byli obecně dobrými a pracovitými studenty, a dosahovali dobrých výsledků. Vzhledem k tomu, že se jednalo většinou o studenty z chudších majetkových poměrů, získávali židé většinu studijních stipendií.⁵⁵

S cílem zpřístupnit vzdělání na univerzitách většímu množství rodilých Američanů došlo k eliminaci židovských studentů. Kvóty pro tato omezení zavedly nejprve univerzity patřící do prestižní skupiny Ivy League. Harvardova univerzita, na níž v roce 1922 tvořili židé 21,5% všech studentů, zavedla kvóty jako první s odůvodněním, že dojde ke snížení antisemitských nálad. Yaleova univerzita s 13 % poměrem židů při přijímání nových studentů začala zohledňovat nejen inteligenci, ale také charakter. Podle stanoviska Yaleovy univerzity sice byli židé vzdělaní a inteligentní, ale jejich osobní vlastnosti je činily výrazně podřadnými.⁵⁶

2.4 Růst antisemitismu

Navzdory omezování přistěhovalectví různými imigračními kvótami počet přichozích východoevropských židů v americké společnosti vzrostl. Jejich kultura a život v komunitách ale narážely na nepochopení Američanů, kteří vyrostli ve společnosti tvořené jinými hodnotami. Pro některé byly tyto odlišnosti natolik znepokojující, že začali hledat racionální důvody, proč by židé měli tvořit hrozbu pro

⁵³ Hertzberg, *The Jews in America*, 294 a 245.

⁵⁴ *Ibid.*, 250.

⁵⁵ Arnold Forster, „America's Disadvantaged Minorities: The American Jew,“ *The Journal of Negro Education* 20, č. 3 (1951): 314, <http://www.jstor.org>.

⁵⁶ Hertzberg, *The Jews in America*, 246.

Spojené státy. Antisemitismus v USA měl své představitele, mezi něž patřily mnohdy vlivné autority. Jednou z nich byl americký podnikatel v automobilovém průmyslu Henry Ford.

Henry Ford svůj antisemitismus nijak neskrýval a vzhledem k tomu, že byl úspěšným a bohatým podnikatelem měl respekt americké veřejnosti. Ford ve snaze dokázat nečestné úmysly židů publikoval ve svém deníku *The Dearborn Independent* takzvané Protokoly sionských mudrců.⁵⁷ Jednalo se o dokument vydaný pravděpodobně tajnou policií ruského cara, který měl dosvědčit, že židé jsou součástí konspirace s cílem získat světovou dominanci.⁵⁸ Protokoly měly sloužit k ospravedlnění protižidovské politiky v Rusku. V USA byly poprvé publikovány v roce 1919, ale o jejich masové rozšíření se zasloužil právě až Henry Ford. Protokoly vyšly v nákladu stovek tisíc výtisků a pro ty, kteří nebyli smířeni s přítomností židů v USA, představovaly jeden z důvodů pro nedůvěryhodnost židů.⁵⁹

Vydání Protokolů sionských mudrců pobouřilo židovskou komunitu. Židé se rozhodli jako potenciální zákazníci bojkotovat nákup aut značky Ford. V roce 1927 nicméně Ford svou antisemitskou rétoriku opustil.⁶⁰ K této změně přispěl především Louis Marshall, aktivní člen *American Jewish Committee* bojující za práva židů. Marshall pohrozil Fordovi žalobou, pokud nedojde ke stažení deníku *The Dearborn Independent*, který byl stále vyhraněnější vůči židům, a objevovaly se v něm antisemitské výroky. Henry Ford si pravděpodobně uvědomil, že již překročil hranici zákonného jednání a rozhodl se pro zrušení deníku *The Dearborn Independent*.⁶¹

2.5 Vliv hospodářské krize na židovskou komunitu.

Zatímco ve dvacátých letech byl antisemitismus záležitostí jedinců, ve třicátých letech vlivem hospodářské krize došlo k rozšíření antisemitismu mezi širší veřejnost.⁶² Ekonomická krize, jež vypukla v roce 1929, znamenala nárůst nezaměstnanosti, a následně zvyšování napětí ve společnosti.

⁵⁷ Ibid., 241.

⁵⁸ „The Protocols of the Learned Elders of Zion,“ *American Studies at the University of Virginia*, <http://xroads.virginia.edu> .

⁵⁹ Hertzberg, *The Jews in America*, 241 a 244.

⁶⁰ Ibid., 244.

⁶¹ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 215.

⁶² Lipset, Raab, *Jews and the New American Scene*, 84.

Dopady krize se nejvíce projevovaly v těžkém průmyslu, v němž ale pracovalo minimum židů.⁶³ Ti židé, jejichž práce souvisela s těžkým průmyslem, působili většinou jako úředníci a stali se prominenty v odborových stávkách. Mnozí Američané, kteří se ocitli mezi nezaměstnanými, se ale nechtěli při demonstracích podřizovat rozhodnutím židů. Ač si byli židé schopni zajistit dobrou pracovní pozici, mezi rodilými Američany byli vždy vnímáni jako příslušníci nižší vrstvy. Frustrace nezaměstnaných dělníků z neuspokojivé finanční situace se tak mnohdy obracela proti židům, kteří práci stále měli.⁶⁴

Hospodářská krize odhalila, že Američané pravděpodobně v souvislosti se svým patriotismem nedokáží židy přijmout jako sobě rovné. Docházelo k propouštění židů z profesí učitelů, lékařů či právníků. Jejich místo zaujímali méně kvalifikovaní pracovníci amerického původu, kteří v důsledku krize ztratili práci. Reakcí některých propuštěných židů na nerovné příležitosti bylo členství v komunistické straně, která se ve svém programu zasazovala o rovnost bez ohledu na národnost či vyznání.⁶⁵

S následky krize se vypořádávaly i židovské podniky, tedy většinou oděvní firmy či menší obchody. Téměř polovina těchto podniků musela být kvůli finančním obtížím uzavřena, a jejich majitelé a zaměstnanci zůstali bez práce, kterou jako příslušníci „neamerické“ komunity nebyli schopni najít.⁶⁶

K nárůstu antisemitských nálad začalo docházet i v oblastech, kde žilo pouze zanedbatelné množství židů. Na západě a středozápadě USA, v takzvaném farmářském pásu, byla situace ve společnosti napjatá vlivem dlouhého období sucha, a následným růstem cen plodin. Antisemitismus představoval jednoduchou snahu o nalezení viníka krize. Nicméně protižidovské nálady zde byly podněcovány spíše rétorikou jedinců než osobní zkušeností Američanů se židy. Židé byli obviňováni z toho, že ovládají Wall Street a mají v úmyslu zničit americké zemědělství za účelem finančního profitu.⁶⁷

Židé se snažili vyrovnávat se ztrátou zaměstnání a nepřátelskými projevy, které se začaly stupňovat. Na pomoc židům vznikl v roce 1931 National Council of Jewish Federations and Welfare Funds.⁶⁸ Tato komunita židovských pracovníků pomáhala

⁶³ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 223-224.

⁶⁴ Hertzberg, *The Jews in America*, 252.

⁶⁵ *Ibid.*, 266.

⁶⁶ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 231.

⁶⁷ *Ibid.*, 209.

⁶⁸ Národní rada židovské federace a sociálních fondů (vlastní překlad).

nezaměstnaným židům s hledáním práce, ale přispívala jim také finančně a hmotně, formou jídla a oblečení.⁶⁹

Podobných filantropických organizací existovalo více a židům se tak dostalo podpory alespoň od jejich komunity. S ohledem na růst antisemitismu ale docházelo k potlačování židovské identity. Židé se snažili na sebe a organizace na pomoc v nouzi příliš neupozorňovat, aby mohli udržet chod těchto organizací na potřebné úrovni.⁷⁰ V době hospodářské krize by mohlo sdružení disponující financemi pomáhající pouze židům znamenat novou záminku pro protižidovsky zaměřené jedince.

Antisemitismus byl ve třicátých letech spojen především s knězem Charlesem Coughlinem. Pocházel z Michiganu a ve svých protižidovských projevech se zaměřoval na průmyslové pracovníky, kteří během krize ztratili práci. Velmi populárním se stal v Detroitu, který byl hlavním městem automobilového průmyslu v USA. Coughlin vydával antisemitsky zaměřený deník *Social Justice*, který měl přibližně čtvrt milionu čtenářů.⁷¹ Ke svým projevům využíval také rádio, z kterého každý týden promlouval k Američanům a přesvědčoval je o nebezpečí židovské dominance. Tyto projevy měly podle odhadů až 30 milionů posluchačů.⁷² Vzhledem k průzkumu veřejného mínění, jenž ukázal, že až třetina Američanů si představuje židy jako příliš mocné, ač poměrně zaostalé, není vysoké číslo zájemců o antisemitský deník *Social Justice* příliš překvapivé. K antisemitským náladám především na středozápadě USA přispíval také vysoký počet německých imigrantů, kteří se mnohdy ztotožňovali s politikou nacistického Německa vůči židům.⁷³

2.6 Dopady Nového údělu na životní styl židů

Nadějí nejen židů, ale celých Spojených států na znovuzískání relativní stability systému bylo v roce 1933 zvolení Franklina Delano Roosevelta prezidentem. Velký podíl na Rooseveltově úspěchu měl jeho program Nový úděl, který sliboval zmírnění dopadů hospodářské krize a obnovení růstu ekonomiky, tedy i zajištění sociální situace Američanů. Prezidentské volby z roku 1932 ukázaly, že přes 70 % židovských voličů

⁶⁹ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 231 a 233.

⁷⁰ Marc Dollinger, „Jewish Identities in 20th-Century America,“ *Contemporary Jewry* 24, č. 1 (2003): 10, <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/search/basic?sid=14f07e6b-c8f2-4d6a-9e36-815cb408bf61%40sessionmgr112&vid=29&hid=106> .

⁷¹ Hertzberg, *The Jews in America*, 251 a 286.

⁷² Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 211.

⁷³ Hertzberg, *The Jews in America*, 286 a 252.

hlasovalo právě pro kandidáta demokratů Roosevelta proti republikánovi Herbertu Hooverovi.⁷⁴

Sympatie k Rooseveltovi ze strany židů byly částečně ovlivněny tím, že se Roosevelt nebál obklopovat židovskými spolupracovníky bez ohledu na rostoucí antisemitismus. Navíc rozšířil civilní službu tak, aby každý, kdo projde zkouškami, mohl získat práci ve vládě či v oblasti vzdělávání. Tento krok představoval záchranu pro mnoho vysokoškolsky vzdělaných židů, kteří po vypuknutí hospodářské krize nedokázali najít uplatnění.⁷⁵

Vstřícná politika vůči židům byla příčinou negativních ohlasů na Rooseveltův úřad. Nový úděl, tedy New Deal, byl proto mnohdy označován za Jew Deal.⁷⁶ Kritika Nového údělu se ale objevovala také u židů, kteří tomuto programu vyčítali, že se dostatečně nezabývá sociální nerovností v americké ekonomice.⁷⁷ Navzdory podobným kritickým projevům znamenal Nový úděl pro většinu společnosti krok, který byl potřebný pro obnovení hospodářské i sociální sféry.

V důsledku Nového údělu docházelo k rozpadání lokálních vazeb a lidé začali být více odkázáni na pomoc vlády. Pro židy to znamenalo větší asimilaci a období amerikanizace především mladší židovské generace.⁷⁸ K většímu propojování s americkým systémem, ale i životním stylem vedlo židy přesvědčení, že distancováním od tradičních projevů židovského života mohou dosáhnout sociálních a ekonomických úspěchů v americké společnosti.⁷⁹

Židovská komunita prošla během dvacátých let a na počátku let třicátých relativně velkou proměnou v porovnání s obdobím na počátku 20. století. Židé se začali více zajímat o americký styl života a v mnoha případech ho i přijímat. Židovské tradice ustupovaly do pozadí a židé začali využívat výhod, které americký systém nabízel. Možnost vzdělávání, ač později omezená, způsobila, že se mladí židé zaměřili více na individuální vývoj a usilovali o rovné příležitosti, jakým se dostávalo rodilým Američanům.

Zdůrazňování židovského vyznání nebylo žádoucí například také proto, že ještě před vypuknutím hospodářské krize se začaly objevovat organizované skupiny

⁷⁴ Ibid., 284-285.

⁷⁵ Ibid., 282-283.

⁷⁶ Židovský úděl (vlastní překlad).

⁷⁷ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 212 a 238.

⁷⁸ Dollinger, „Jewish Identities in 20th-Century America,“ 10-11.

s protižidovskou propagandou. Takovou skupinou byl Ku Klux Klan, který kromě rasismu začal vystupovat i proti židům.⁸⁰

Starší členové židovské společnosti se snažili židovské tradice udržovat i navzdory trendu amerikanizace. Sloužit k tomu měl například letní tábor Camp Achvah založený v roce 1927, kde měli mladí židé trávit prázdniny a mluvit pouze hebrejsky. Podobné snahy ale narážely na fakt, že na konci třicátých let židé narození v USA převyšovali počet židovských imigrantů. Cítili se tedy více jako Američané, zatímco příslušnost k židovské komunitě byla druhotná. Úsilí o zakládání programů podporujících rozvíjení židovské identity tak bylo spíše symbolické.⁸¹ K obnovování zájmu o odkaz židů a jejich tradic začalo docházet až v druhé polovině třicátých let v reakci na protižidovskou politiku v nacistickém Německu, která se projevila i ve Spojených státech.

3 Druhá polovina třicátých let a druhá světová válka

Druhá polovina 30. let představoval pro židovskou komunitu v USA výzvu v podobě nacismu, který si získal i americké stoupence. Židé se rozhodovali, jestli zůstanou u své dosud nejčastější strategie co největší asimilace s americkou společností nebo budou antisemitismu odporovat obranou judaismu, tedy i návratem k židovským tradicím.

V této kapitole se zaměřím na nově vzniklé antisemitské organizace, které přijali nacistickou propagandu, a na reakci amerických politiků na německou antisemitskou politiku ve vztahu k postavení amerických židů. Důležitým aspektem vývoje amerického postoje k židům je imigrační politika jak před vypuknutím druhé světové války, tak během ní. Právě během druhé světové války se přirozeně změnil postoj k židům v USA nejvíce. Vnímání židů bylo v tomto období ustáleno na standardu, který podle mého názoru do současnosti neprošel většími změnami.

⁷⁹ Uzi Rebhun, *The Wandering Jew in America* (Boston : Academic Studies Press, 2011): 118.

⁸⁰ William R. Glass, „Fundamentalism’s Prophetic Vision of the Jews: the 1930s,“ *Jewish Social Studies* 47, č.1 (1985): 63, <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/search/basic?sid=14f07e6b-c8f2-4d6a-9e36-815cb408bf61%40sessionmgr112&vid=29&hid=106>.

⁸¹ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 248-249.

3.1 Imigrační politika po roce 1933

V souvislosti s nástupem Adolfa Hitlera do úřadu německého kancléře začali Židé v USA vyjadřovat nesouhlas s jeho antisemitskou ideologií. V květnu 1933 uspořádal American Jewish Congress masové demonstrace proti nástupu Hitlera k moci, a vyzýval také k bojkotu německého zboží.⁸²

V důsledku Hitlerovy politiky se rozběhla další vlna imigrací do USA. Před nacistickou ideologií uprchlo celkově do Spojených států asi 150 tisíc Židů.⁸³ V následujících měsících počty židovských imigrantů ještě narůstaly. Noví přistěhovalci ale oproti minulým vlnám imigrace pocházeli většinou ze střední třídy. Přibývalo také imigrantů ze střední Evropy. Většinou se jednalo o učence či umělce, kteří obohatili americkou společnost o nový intelektuální prvek. Mezi tyto imigranty patřili mimo jiné také Albert Einstein, Marc Chagall, Theodor Adorno či Hannah Arendt. Jednalo se o kosmopolitní intelektuály, kteří byli více nakloněni novým trendům v kultuře a v myšlení.⁸⁴ Působení Židů v umělecké sféře ale nebylo v USA ničím novým. Od počátku 20. století se mnohým židovským podnikatelům podařilo uspět v zábavním průmyslu. Mezi nejznámější patřili Adolph Zukor, který založil společnost Paramount, Louis B. Mayer ze společnosti MGM či Warner Bros, založená bratry židovského původu. V souvislosti s tímto fenoménem se ozývaly nespokojené hlasy, které tvrdily, že židovská kultura začne rozvracet kulturu americkou.⁸⁵

Antisemitismus působil nepříznivě také na zvyky židovské komunity. V obavě z útoků se Židé raději drželi v ústraní a docházelo tak k úpadku židovských tradic.⁸⁶ Potomci původních imigrantů se již nestarali o osudy evropských Židů jako jejich rodiče, ale zaměřovali se spíše na způsoby, jak uspět v ekonomicky nepříznivé době.⁸⁷ Svůj podíl na odlišné mentalitě druhé generace židovských přistěhovalců ale měli i jejich rodiče, kteří chtěli, aby se z jejich potomků stali praví Američané úspěšní v kapitalistickém světě. Mladí Židé se vlivem sebevzdělávání pomocí knih stávali intelektuály, kteří se nechtěli nechat omezovat židovským učením. K tomu přispívali jejich rodiče tím, že prováděli tradiční židovské rituály pouze v omezené míře, aby u

⁸² Ibid., 217.

⁸³ Ibid., 243.

⁸⁴ Hertzberg, *The Jews in America*, 267-268.

⁸⁵ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 208.

⁸⁶ Hertzberg, *The Jews in America*, 280.

⁸⁷ Ibid., 265.

svých dětí nevypěstovali zvyky, jež by je odlišovaly od rodilých Američanů.⁸⁸ Židé narození v USA se tedy od předchozí generace lišili a hledali nové formy praktikování židovské víry a uspořádání židovského společenství. Usilovali o to, aby nebyli se židovskou identitou propojeni jako předchozí generace, která se v reakci na praktikování judaismu dočkala odpovědi v podobě rostoucího antisemitismu.⁸⁹

V druhé polovině třicátých let docházelo vlivem růstu napětí v Evropě k zvyšování žadatelů o přijetí do USA. Jen z Německa emigrovaly desítky tisíc židů hledajících útočiště před nacistickým Německem. Imigrační kvóty tak byly rychle naplněny. Přesto byl mezi lety 1933-1937 povolen příchod 40 tisícům židů. V následujících letech, ještě před vstupem USA do války, bylo do Spojených států přijato dalších 11 tisíc židů.⁹⁰

Poté, co došlo k připojení Rakouska k Německu, začal prezident Roosevelt požadovat poskytnutí pomoci také židovským uprchlíkům z Rakouska. Přestože navyšování imigračních kvót nebylo v americkém kongresu schváleno, bylo alespoň dohodnuto setkání ve francouzském Evian-les-Bains v červenci 1938. Státy jako Austrálie či Nizozemsko zde projevily ochotu přijmout jisté množství uprchlíků. Spojené státy, které byly jedním z hlavních iniciátorů tohoto setkání, nakonec nenabídlly přijetí žádných utečenců nad rámec imigračních kvót. Větší ochotu k přijímání evropských uprchlíků, tedy i velkého množství židů, neprojevily Spojené státy ani po listopadu roku 1938, kdy v Německu proběhla takzvaná Křišťálová noc, jež definitivně potvrdila ohrožení židů. Prezident Roosevelt sice odsoudil počínání nacistů, nicméně ke změně imigračního zákona nedošlo. Jediným vstřícným krokem bylo prodloužení návštěvnických víz, která jejich majitelům umožnila dlouhodobě pobývat v USA. Toto opatření pomohlo asi 15 tisícům německých uprchlíků, z nichž většinu tvořili židé.⁹¹

Rezervovaný přístup k imigrantům se projevil v takzvané St. Louis Affair. Zaoceánská loď St. Louis, která přepravovala pasažéry mezi německým Hamburgem a Spojenými státy, převážela před vypuknutím války v Evropě většinou uprchlíky. V květnu roku 1938 bylo na palubě St. Louis přes 900 lidí, z nichž většinu tvořili židé. Loď měla doplout do Havany, kde měli uprchlíci počkat, dokud se neuvolní místo v imigračních kvótách v USA. Kuba ale na poslední chvíli odmítla loď St. Louis

⁸⁸ Ibid., 272- 273.

⁸⁹ Beth S. Wenger, „Inventing American Jewry“, *Journal of Jewish Communal Service* 86, č. 1/2 (2011): 7, <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/search/basic?sid=14f07e6b-c8f2-4d6a-9e36-815cb408bf61%40sessionmgr112&vid=29&hid=106> .

⁹⁰ Hertzberg, *The Jews in America*, 280 a 293-394.

přijmout a kapitán se proto rozhodl zamířit k americkým břehům. Spojené státy ale vydaly příkaz pobřežním strážím, aby zabránily vplutí St. Louis do jakéhokoliv amerického přístavu. Loď se proto musela vrátit do Hamburgu, kde byla většina uprchlíků uvězněna nebo poslána do koncentračních táborů.⁹² Spojené státy sice poskytovaly azyl velkému množství židovských imigrantů, ale nehodlaly překročit zákonem stanovené kvóty, i když to vyhrocená situace v Evropě vyžadovala.

Důvodem, proč se Spojené státy více neangažovaly v ochraně jedinců ohrožených nacistickým režimem je pravděpodobně fakt, že většina americké veřejnosti si přála zůstat mimo válečný konflikt. Ve společnosti ale panovala obava, že aktivnější řešení židovské otázky poruší americkou neutralitu.

3.2 Rozšiřování nacistické ideologie v USA a protižidovské akce

Pro židy znamenala třicátá léta 20. století nejen existenční nejistotu způsobenou hospodářskou krizí, ale především šíření nacistické ideologie. V New Yorku vznikla organizace German-American Bund, která se stala neoficiálním zástupcem nacistické propagandy v USA. Zakladatelem byl Fritz Kuhn, jemuž se podařilo do organizace začlenit i další antisemitské spolky. German-American Bund se v rétorice plně ztotožňoval s Hitlerovými projevy. Docházelo i k pravidelným masovým shromážděním v newyorské Madison Square Garden i používání symbolu hákového kříže.⁹³ Nacismus v USA by zaměřen především na protižidovskou ideologii, jelikož židé byli nedílnou součástí americké společnosti. Jiné aspekty nacismu, jako například vyzdvihování árijské rasy nebo likvidace levicových stran, nebyly v kontextu amerického nacismu dostatečně relevantní. Proto byly antisemitské akce hlavním projevem nacistické ideologie v USA.

Spojené státy nicméně daly jasně najevo, jak se k německé politice staví. Američtí političtí vůdci neskrývali svůj odpor k perzekuci židů v Německu. V Chicagu dokonce došlo k incidentu, kdy byli napadeni členové fašistické organizace. Německý ambasador si na tento útok stěžoval a požadoval potrestání útočníků. Ministr zahraničních věcí USA Cordell Hull na stížnost reagoval prohlášením, že dokud si

⁹¹ Ibid., 290-291.

⁹² Ibid., 292.

⁹³ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 214.

Německo bude ponechávat svou neomluvitelnou politiku vůči židům, bude muset počítat s podobnými incidenty po celém světě.⁹⁴

Ve třicátých letech vznikaly i další čistě antisemitské spolky. Jedním z nich byla skupina Silver Shirts pod vedením Williama Dudley Pelleye. Pelley zastával názor o mezinárodní židovské konspiraci. Mnoho antisemitů se začlenilo také do Christian Front pod vedením Charlese Coughlina.⁹⁵ Coughlin se stal zastáncem Hitlera a obviňoval židy z vyprovokování války. Rozhodl se také znovu publikovat Protokoly sionských mudrců. Podpora Coughlinova učení byla relativně velká. Podle průzkumů v roce 1938 souhlasily s Coughlinovými názory 4 z 10 katolíků a 2 z 10 protestantů. O dva roky později, na jaře 1940 s Coughlinem stále souhlasily 2 z 10 Američanů.⁹⁶ Vzhledem k četnosti americké populace se tedy nejedná o zanedbatelné hodnoty.

Protižidovská hnutí se vytvářela také v americké černošské komunitě, která židy vinila ze špatné hospodářské situace. V roce 1935 dokonce došlo k povstání v newyorské černošské čtvrti Harlem, kde Afroameričané ničili židovské obchody.⁹⁷

Vůdci židovské komunity na tento vyhrcožený antisemitismus reagovali opakováním žádosti o vytvoření židovského státu v Palestině.⁹⁸ Tento návrh ale v předválečném období nebyl prioritou světových mocností. Rostoucí antisemitismus v USA zvyšoval snahu židů bránit svou víru, což vedlo k obnovování identifikace se židovstvím a větší skupinové soudržnosti.⁹⁹

American Jewish Congress se snažil v roce 1938 analyzovat důvody vzrůstající diskriminace židů. Základními příčinami byla podle této studie skupinová odlišnost, skupinové vědomí, skupinový konflikt a kulturní postoje.¹⁰⁰ Závěry studie tedy naznačují, že k antisemitismu nevedou jen vnější okolnosti, ale problémy vznikají i v rozdrobenosti americké židovské komunity.

⁹⁴ William Edward Leuchtenburg, *Franklin D. Roosevelt and the New Deal, 1932-1940* (New York : Harper Perennial, 2009), 210.

⁹⁵ Leuchtenburg, *Franklin D. Roosevelt and the New Deal, 1932-1940*, 276-277.

⁹⁶ Lipset, Raab, *Jews and the New American Scene*, 85 a 89.

⁹⁷ Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000*, 211.

⁹⁸ Hertzberg, *The Jews in America*, 287.

⁹⁹ Lipset, Raab, *Jews and the New American Scene*, 86.

¹⁰⁰ Meenes, „American Jews and Anti-Semitism,“ 558 a 564.

3.3 Vnímání židů americkou společností

Americká společnost svůj pohled na židovskou komunitu příliš nepřehodnocovala. Navzdory tomu, že u amerických židů docházelo k částečné sekularizaci, veřejnost si je stále většinou představovala jako zastánce ortodoxní židovské tradice. Židé tedy byli vnímáni jako náboženská skupina, nikoliv jako potenciální etnická jednotka. Samotní židé se naopak viděli právě více jako etnická skupina, která má odlišné tradice od těch amerických, nicméně tyto tradice nutně nemusejí mít čistě náboženský podtext.¹⁰¹

Jako zajímavý příklad vnímání židů slouží Rogetův Thesaurus, tedy slovník synonym a antonym. V roce 1937 se na seznamu synonym k heslu „žid“ objevují slova jako mazaný, bohatý, lichvář či kacír.¹⁰² Představa Američanů o židech se opírala spíše o středověké stereotypy z literatury než o osobní zkušenosti.

Situace se přesto začala na začátku čtyřicátých let navzdory stereotypům měnit. Svou úlohu v tom sehrála rostoucí úroveň vzdělanosti americké populace. K zásadní změně vnímání židů došlo ale během druhé světové války, kdy mladí židé vstupovali do americké armády a trávili tak veškerý čas s Američany jiného vyznání.¹⁰³

Zapojením židů do vojenské služby nepřímou dokazovalo, že jsou legitimními členy amerického systému. V armádě, kde jich sloužilo více než 550 tisíc, docházelo k interakci židů s americkými křesťany. Tato setkání byla pro mnohé Američany první osobní zkušeností s židy, a jejich názor na židovskou komunitu se začínal měnit.¹⁰⁴ Druhá světová válka byla pro mladé židy v armádě velmi rozporuplná. Na jedné straně byli vytrženi ze známého prostředí a vlivu svých rodin. Zároveň se ale přibližovali rodilým Američanům a vzhledem ke změně prostředí začali být také ovlivňováni různými myšlenkovými proudy mimo židovskou komunitu. Židé v armádě se začali identifikovat se statutem amerického občana, zatímco dříve se odlišovali nanejvýše podle města, kde žili. Židovství již nebylo přirozenou součástí jejich života, ale stávalo se spíše doplňujícím rysem.¹⁰⁵

Vojenská služba naučila židy nejen bránit svou zemi, ale navzdory stále větší sekularizaci také bránit své náboženství a ostatní židy. Přestože již judaismus nebyl

¹⁰¹ Lipset, Raab, *Jews and the New American Scene*, 60.

¹⁰² *Ibid.*, 77.

¹⁰³ *Ibid.*, 98.

¹⁰⁴ „Jews in America from the Mid-Twentieth Century through Today,“ Institute for Curriculum Services, <http://www.icsresources.org>.

¹⁰⁵ Deborah Dash Moore, *GI Jews : How World War II Changed a Generation* (Cambridge : Harvard

dominantním rysem života židů, vytvořili si k němu více ochranný vztah.¹⁰⁶ Svůj podíl na tom měla eliminace židů v Evropě. Vzhledem k sníženému počtu vyznavačů judaismu začali židé v USA přehodnocovat svá stanoviska a více se zajímali o zachování židovských tradic.¹⁰⁷ Válka ale pro židy znamenala také deziluzi. Mnozí židé se již nechtěli vrátit ke svému starému životu, což vyústilo ve velkou migraci židů na západní pobřeží USA, především do Los Angeles.¹⁰⁸

Po druhé světové válce se ještě prohloubila snaha židů prosadit se v profesionálních a administrativních oblastech. Většinou žili ve větších městech, kde se stávali střední třídou. Židé už nebyli diskriminováni tolik jako jiné americké menšiny, ale stále byli znevýhodňováni, což zpomalovalo jejich asimilaci.¹⁰⁹ Až od konce čtyřicátých let začaly překážky pro židy pomalu mizet. Antisemitské názory se staly pro americkou společnost nepřijatelnými. Kluby a hotely začaly přijímat židy, kteří zde dosud nebyli vítáni. Došlo k odstranění kvót pro židovské studenty na amerických univerzitách. Podniky a banky byly stále více ochotné zaměstnávat židy.¹¹⁰

Celosvětově byl pro židy nejzásadnějším činem 20. století vznik samostatného židovského státu Izrael v roce 1948. S tímto krokem sympatizovala většina amerických židů, ale navzdory očekáváním amerických židovských vůdců k výraznější imigraci do Izraele z USA nedocházelo.¹¹¹ Emigrace z USA ale nebyla logickým krokem pro většinu amerických židů. Po druhé světové válce se jejich postavení v americké společnosti ustálilo a začali se profesionálně rozvíjet v dříve zakázaných oblastech. Pro většinu židů již byly Spojené státy buď rodnou zemí, nebo alespoň zemí, kde se usadily jejich rodiny.

University Press, 2004): 21 a 48.

¹⁰⁶ Moore, *GI Jews : How World War II Changed a Generation*, 85.

¹⁰⁷ Hugh H. Smythe, Jerry J. Pine, „The Jew in America Since World War II,“ *Phylon* 16, č. 1 (1955): 66-67, <http://www.jstor.org>.

¹⁰⁸ Moore, *GI Jews : How World War II Changed a Generation*, 262-263.

¹⁰⁹ Smythe, Pine, „The Jew in America Since World War II,“ 66.

¹¹⁰ „Jews in America from the Mid-Twentieth Century through Today,“ Institute for Curriculum Services.

¹¹¹ Smythe, Pine, „The Jew in America Since World War II,“ 67.

Závěr

Imigrace židů do Spojených států na počátku 20. století obohatila americkou společnost. Přinesla s sebou totiž hodnoty a myšlenky poměrně odlišné od amerických idejí individualismu a neustálé proměny posunující společnost k bohatší budoucnosti. Skutečný přínos židovské komunity se ale projevil především ve dvacátých letech, kdy se židé začínají emancipovat a nesmyslejí již jen v mezích toho, co je přínosné pro židovskou komunitu, ale více se řídí osobními ambicemi.

Plnému rozvoji potenciálu židů ale bránil růst antisemitismu, který ve třicátých letech vyřadil židy z více prominentních oblastí americké společnosti. Tento krok bezesporu znamenal pro Spojené státy ztrátu, jelikož si židé udržovali respekt ke vzdělání a z řad židů pocházeli významní intelektuálové. Dle mého názoru ale židovské komunitě poměrně prospělo, že se antisemitismu nebránili radikálními akcemi. Jejich poměrně tiché přežívání v době, kdy byli terčem nenávisti mnoha protižidovsky laděných spolků, budilo později sympatie a potvrzovalo morální integritu židů. Po druhé světové válce byl antisemitismus vzhledem k holocaustu nepřijatelný a židé postupně získávali přístup do dříve zakázaných odvětví. Místo znevýhodňování docházelo k téměř pozitivní diskriminaci židů, kteří se v poválečné společnosti stali takřka nedotknutelnými.

Z pohledu americké veřejnosti bylo přijímání židovských imigrantů ovlivňováno především vnějšími okolnostmi. Zpočátku 20. století byl postoj Američanů relativně neutrální. Měnit se začal až v situaci, kdy se židé stávali reálnou konkurencí Američanů ať už během vzdělávání či při získávání zaměstnání. Výsledkem pak byly snahy o legislativní omezení imigrace, ale i zákonně neukotvené kvóty a omezení studijních, pracovních i společenských možností židů. K ještě většímu vyostření situace došlo opět vlivem vnější události, konkrétně hospodářské krize, která uvrhla Spojené státy do ekonomické a sociální nejistoty. Antisemitismus měl v USA jasnou souvislost s událostmi nadosobních dějin, přestože konkrétní protižidovské ideologie pracovaly s téměř konspiračními teoriemi. Domnívám se, že Spojené státy nelze ani v éře největšího rozmachu protižidovských nálad označit za antisemitské. Nenávist k židům byla spíše výsledkem frustrace jedinců, kteří se organizovali do nejrůznějších spolků. Většina americké veřejnosti byla spíše neutrální nebo jí nebyla pouze sympatická podstata židovské komunity, nešlo však o natolik silné pocity, aby mohly být označeny za jednoznačně antisemitské.

Tato bakalářská práce potvrzuje hypotézu, že to byla spíše americká společnost, která formovala židovskou menšinu. Židé přispěli především k obohacení americké kultury. Ačkoliv ve Spojených státech téměř nevznikaly iniciativy pro aktivní začleňování židů do amerického veřejného života, zdá se, že se židé sami vlivem okolností snažili přijímat americké hodnoty za své a prosadit se mezi Američany na rovnoprávné úrovni. Z hlediska respektu židovské komunity je zajímavé, že si Američané začali jejího přínosu vážit až v momentě, kdy se židé začali znovu více zajímat o své tradice a udržování židovského odkazu.

Summary

The immigration of the Jews at the beginning of the 20th century brought a new element to the US society. Jews held values and opinions, which differed from those ideals of individualism and constant progress. The contribution of the Jews to the US society showed up in the 1920s. The Jews have begun to emancipate and follow their personal ambitions.

The demonstration of the Jewish capacity was withheld by the rise of anti-Semitism in the 1930s, which excluded the Jews from some parts of American professional and social life. Because of this step, US society was deprived of benefits primarily in the cultural and education field. Jews did not take radical precautions to the anti-Semitic manifestations. They only opposed to those expressions of animosity.

The attitude of the US society towards the Jews was influenced by the state of external circumstances. When the Jews began to become the real competition for American students and workers, the first efforts to eliminate Jewish immigration began to occur. The highest increase of anti-Semitism is connected to economic and social uncertainty after the outbreak of the Great Depression. Anti-Jewish attitudes were the result of frustration of individuals. After the World War II and the experience of the Holocaust, Jews began to be included and accepted by the US society.

However important was the contribution of the Jews to the US society, it was more the US side, which changed the Jewish community and formed young Jews in their values and opinions.

Použitá literatura

Literatura:

- Naomi W. Cohen, *Jews in Christian America: The Pursuit of Religious Equality* (New York : Oxford University Press, 1992), 316 s.
- Hasia R. Diner, *The Jews of the United States, 1654 to 2000* (Berkeley : University of California Press, 2004), 437 s.
- Arthur Hertzberg, *The Jews in America: Four Centuries of an Uneasy Encounter : A History* (New York : Simon & Schuster, 1989), 428 s.
- William Edward Leuchtenburg, *Franklin D. Roosevelt and the New Deal, 1932-1940* (New York : Harper Perennial, 2009), 390 s.
- Seymour Martin Lipset and Earl Raab, *Jews and the new American scene* (Cambridge : Harvard University Press, 1995), 239 s.

Elektronické zdroje:

Knihy:

- Deborah Dash Moore, *GI Jews : How World War II Changed a Generation* (Cambridge : Harvard University Press, 2004), 369 s.
- Marc Lee Raphael, *Judaism in America* (New York : Columbia University Press, 2003), 256 s.
- Uzi Rebhun, *The Wandering Jew in America* (Boston : Academic Studies Press, 2011), 153 s.

Články:

- Kristofer Allerfeldt, „'And We Got Here First': Albert Johnson, National Origins and Self-Interest in the Immigration Debate of the 1920s“, *Journal of Contemporary History* 45, č. 1 (2010), s. 7-26,
<http://www.jstor.org/stable/i40023425> (staženo 30.4.2015).
- Marc Dollinger, „Jewish Identities in 20th-Century America,“ *Contemporary Jewry* 24, č. 1 (2003), s. 9-28,
<http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/detail/detail?vid=7&sid=14f07e6b-c8f2-4d6a-9e36-815cb408bf61%40sessionmgr112&hid=106&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHV>

- [pZCx1cmwmbGFuZz1jcyZzaXRIPWVob3N0LWxpdmU%3d#db=a9h&AN=1550535](http://www.jstor.org/stable/i349056) (staženo 4.4. 2015).
- Arnold Forster, „America's Disadvantaged Minorities: The American Jew,“ *The Journal of Negro Education* 20, č. 3 (1951): 310-319, <http://www.jstor.org/stable/i349056> (staženo 1.5. 2015).
 - Lawrence H. Fuchs, „American Jews and the Presidential Vote,“ *The American Political Science Review* 49, č. 2 (1955): s. 385-401, <http://www.jstor.org/stable/i306720> (staženo 26.2.2015).
 - William R. Glass, „Fundamentalism's Prophetic Vision of the Jews: the 1930s,“ *Jewish Social Studies* 47, č.1 (1985), s. 63-76, <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/detail/detail?vid=9&sid=14f07e6b-c8f2-4d6a-9e36-815cb408bf61%40sessionmgr112&hid=106&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHVpZCx1cmwmbGFuZz1jcyZzaXRIPWVob3N0LWxpdmU%3d#db=a9h&AN=7117621> (staženo 15.3.2015).
 - Max Meenes, „American Jews and Anti-Semitism,“ *The Journal of Negro Education* 10, č. 3 (1941), s. 557-566, <http://www.jstor.org/stable/i314359> (staženo 24.2.2015).
 - Bernard Postal, „B'nai B'rith: A Century of Service,“ *American Jewish Year Book* 45 (1943 – 1944): s. 97 - 116, <http://www.jstor.org/stable/i23602771> (staženo 2. 3. 2015).
 - Lewis Z. Schlosser, Regine M. Talleyrand, Heather Z. Lyons and Lisa M. Baker, „Racism, Antisemitism, and the Schism Between Blacks and Jews in the United States: A Pilot Intergroup Encounter Program,“ *Journal of Multicultural Counseling & Development* 35, č. 2 (2007), s. 116-128, <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/detail/detail?vid=2&sid=14f07e6b-c8f2-4d6a-9e36-815cb408bf61%40sessionmgr112&hid=106&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHVpZCx1cmwmbGFuZz1jcyZzaXRIPWVob3N0LWxpdmU%3d#db=a9h&AN=24752079> (staženo 8.3.2015).
 - Hugh H. Smythe, Jerry J. Pine, „The Jew in America Since World War II,“ *Phylon* 16, č. 1 (1955), s. 65-70, <http://www.jstor.org/stable/i212081> (staženo 5.5. 2015).

- Beth S. Wenger, „Inventing American Jewry“, *Journal of Jewish Communal Service* 86, č. 1/2 (2011), s. 3-9,
<http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/detail/detail?vid=11&sid=14f07e6b-c8f2-4d6a-9e36-815cb408bf61%40sessionmgr112&hid=106&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHVpZCxlcmwmbGFuZz1jcyZzaXRIPWVob3N0LWxpdmU%3d#db=a9h&AN=60989439> (staženo 22.3.2015),
- „Jews in America from the Mid-Twentieth Century through Today,“ Institute for Curriculum Services,
<http://www.icsresources.org/content/curricula/JewsInAmericaReading4.pdf>
(staženo 10.5.2015).

Prameny:

- American Jewish Committee, „Joint Distribution Committee: Statement Showing Funds Appropiated for the Relief of Jewish War Sufferers,“ *The American Jewish Year Book* 24 (1922/1923), s. 289,
<http://www.jstor.org/stable/i23601054> (staženo 3.5. 2015).
- „The Protocols of the Learned Elders of Zion,“ American Studies at the University of Virginia,
<http://xroads.virginia.edu/~ma01/Kidd/thesis/pdf/protocols.pdf> (staženo 22.1. 2015).